

FAQ bijscholing

Deze FAQ's zijn opgesteld conform de bepalingen van het reglement van 31 oktober 2023 van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) over de vergunning van de opleidingsorganisatoren, zoals goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 9 november 2023.

De FAQ's verduidelijken bepaalde aspecten van het wettelijk kader, belichten daarbij de interpretatie – door de FSMA – van de wettelijke en reglementaire bepalingen zoals van toepassing op de bijscholing, en haar verwachtingen ten aanzien van de sector.

De FAQ's vervangen de sectorale documenten *“FAQ's over de geregelde bijscholing inzake de bemiddeling en distributie van verzekeringen en herverzekering en van bank- en beleggingsdiensten”* en *“Gedragsregels van de verzekerings- en herverzekeringsector en de sector van de bank- en beleggingsdiensten inzake geregelde bijscholing van de beroepskennis”* van 23 juni 2015, die ook van toepassing waren op de sector van de kredietbemiddeling.

Deze nieuwe FAQ's zijn bijgevolg van toepassing op de sectoren (gereguleerde activiteiten) van de (her)verzekeringsdistributie, van de bemiddeling van bank- en beleggingsdiensten en van de kredietbemiddeling.

INHOUDSOPGAVE

1. Algemene vragen over bijscholing, die pertinent zijn voor de personen die onder de bijscholingsplicht vallen, en voor de opleidingsorganisatoren

A. Draagwijdte van de bijscholingsplicht

- Vraag 1.A.1. Wat houdt de bijscholingsplicht precies in?
- Vraag 1.A.2. Welke personen vallen onder de bijscholingsplicht en voor hoeveel uren per jaar?
- Vraag 1.A.3. Welke bijscholingsverplichtingen gelden specifiek voor de tussenpersonen-natuurlijke personen, de effectieve leiders die *de facto* verantwoordelijk zijn, en de verantwoordelijken voor de distributie (VVD's)?
- Vraag 1.A.4. Welke bijscholingsverplichtingen gelden specifiek voor de personen in contact met het publiek (PCP's)?
- Vraag 1.A.5. Wat zijn de verschillen tussen de bijscholing voor, enerzijds, de VVD's, de effectieve leiders die *de facto* verantwoordelijk zijn, en de tussenpersonen-natuurlijke personen, en, anderzijds, de PCP's?
- Vraag 1.A.6. Wat is een globaal opleidingsplan?
- Vraag 1.A.7. Wanneer vangt de bijscholingsplicht aan?

B. Inhoud en plaats van de bijscholingsopleidingen

- Vraag 1.B.1. Wat is de inhoud van de opleidingen die steeds in aanmerking worden genomen in het kader van de wettelijke verplichting tot regelmatige bijscholing?
- Vraag 1.B.2. Kunnen opleidingen die niet zuiver betrekking hebben op wetgeving en productkenmerken in aanmerking komen voor de bijscholing?
- Vraag 1.B.3. Wat is de cumul van bijscholingen?
- Vraag 1.B.4. Kan een sectorspecifieke opleiding in aanmerking komen voor de cumul van bijscholingen?
- Vraag 1.B.5. Kan een algemene opleiding in aanmerking komen voor de cumul van bijscholingen?
- Vraag 1.B.6. Welke aanbeveling hanteert de FSMA over de cumul van bijscholingen?
- Vraag 1.B.7. Wat is een "split"?
- Vraag 1.B.8. Kan een opleiding over materies waarvoor de deelnemer niet gemachtigd is om een bemiddelingsactiviteit uit te oefenen, in aanmerking komen in het kader van de wettelijke bijscholingsplicht?
- Vraag 1.B.9. Komen in het buitenland gegeven opleidingen ook in aanmerking in het kader van de wettelijke bijscholingsplicht?
- Vraag 1.B.10. Welke opleidingen heeft de FSMA erkend en welke opleidingsorganisatoren heeft de FSMA vergund in het kader van de bijscholing?
- Vraag 1.B.11. Kan het louter lezen van teksten als een opleiding worden beschouwd?

C. Bijscholingsuren

- Vraag 1.C.1. Wat is een bijscholingsuur?
- Vraag 1.C.2. Kunnen de uren worden opgesplitst of afgerond?
- Vraag 1.C.3. Wat te doen bij een overschot aan bijscholingsuren? Kan dat overschot naar de volgende bijscholingsperiode worden overgedragen?
- Vraag 1.C.4. Wat te doen bij een tekort aan bijscholingsuren?
- Vraag 1.C.5. Kan een persoon die voor een bijscholing is ingeschreven, zich laten vervangen?
- Vraag 1.C.6. Wat gebeurt er wanneer een persoon te laat aankomt op een bijscholing of een bijscholing te vroeg verlaat of wanneer een deel van de opleiding niet gevolgd wordt door overmacht, ongeacht de vorm van de opleiding?
- Vraag 1.C.7. Kunnen bijscholingsuren worden toegekend aan een rechtspersoon?
- Vraag 1.C.8. Kunnen bijscholingsuren worden toegekend omwille van de deelname aan een evenement of een congres?
- Vraag 1.C.9. Geeft het meermaals volgen van dezelfde opleiding telkens recht op bijscholingsuren voor de persoon die onder de bijscholingsplicht valt?
- Vraag 1.C.10. Wat gebeurt er wanneer de personen die onder de bijscholingsplicht vallen, werkzaam zijn bij een tussenpersoon die van categorie verandert in het register van de verzekeringstussenpersonen en de nevenverzekeringstussenpersonen?

D. Rapportering van de bijscholing

- Vraag 1.D.1. Hoe rapporteert de tussenpersoon of kredietgever naar de FSMA over de bijscholing van het voorbije bijscholingsjaar?
- Vraag 1.D.2. Welke documenten over de bijscholing moeten naar de FSMA worden verstuurd?
- Vraag 1.D.3. In welke situaties moet de tussenpersoon geen vakje over de rapportering van de bijscholing aankruisen?
- Vraag 1.D.4. Is de tussenpersoon of kredietgever verplicht om aan een tekort aan bijscholingsuren te verhelpen binnen de drie eerste maanden van het daarop volgend bijscholingsjaar?
- Vraag 1.D.5. Kan de tussenpersoon of kredietgever rapporteren dat de bijscholingsplicht volledig in orde is, wanneer hij geen globaal opleidingsplan heeft opgesteld?
- Vraag 1.D.6. Kan de bijscholingsperiode bij arbeidsongeschiktheid worden opgeschort?
- Vraag 1.D.7. Wat gebeurt er bij verandering van werkgever?
- Vraag 1.D.8. Wat gebeurt er bij de aanstelling van een PCP tot VVD?
- Vraag 1.D.9. Wat gebeurt er wanneer een persoon is aangesteld als VVD of is benoemd als effectief leider *de facto* verantwoordelijk bij twee ingeschreven tussenpersonen, of wanneer een tussenpersoon als natuurlijk persoon is ingeschreven en tegelijkertijd als VVD is aangesteld of als effectief leider *de facto* verantwoordelijk is benoemd bij een in het register ingeschreven rechtspersoon?
- Vraag 1.D.10. Hoelang moeten de betrokken verantwoordelijke personen die onder de bijscholingsplicht vallen, de deelnameattesten bijhouden?
- Vraag 1.D.11. Wie bewaart het originele attest van deelname aan een opleiding, en wie de kopie?

- Vraag 1.D.12. Welke verantwoordelijkheid rust op de verantwoordelijke onderneming inzake de bijscholing van haar verbonden agent of haar subagent?
- Vraag 1.D.13. Kan de tijd die aan de voorbereiding van een opleiding wordt besteed, meetellen voor de lesgever?

2. Pertinente vragen voor de opleidingsorganisatoren

A. Vergunning van de opleidingsorganisatoren

- Vraag 2.A.1. Is een vergunning als opleidingsorganisator noodzakelijk voor het aanbieden van bijscholing?
- Vraag 2.A.2. Welke procedure moet worden gevolgd om door de FSMA als opleidingsorganisator te worden vergund?
- Vraag 2.A.3. Hoe moet de gestandaardiseerde opleidingsfiche worden ingevuld?
- Vraag 2.A.4. Kan een opleidingsorganisator die in het verleden door de FSMA of via een representatieve beroepsorganisatie werd geaccrediteerd, blijven voortwerken onder het reglement van de FSMA over de vergunning van de opleidingsorganisatoren?
- Vraag 2.A.5. Wordt een vergunningsnummer toegekend aan de vergunde opleidingsorganisator?
- Vraag 2.A.6. Kan een vergund opleidingsorganisator zijn vergunning verliezen?
- Vraag 2.A.7. Is de vergunning beperkt tot de bijscholingsopleidingen in het kader van bepaalde gereguleerde activiteiten?

B. Praktische aspecten (deelnameattesten, deelnemerslijsten en aanwezigheidslijsten)

- Vraag 2.B.1. Moet een deelnameattest worden afgeleverd na iedere opleiding?
- Vraag 2.B.2. Welke gegevens moet het deelnameattest vermelden?
- Vraag 2.B.3. Moet een deelnemerslijst worden voorzien per opleiding?
- Vraag 2.B.4. Welke documenten moeten de vergunde opleidingsorganisatoren voorzien en hoelang moeten ze die bijhouden?

C. Leervormen van opleidingen

- Vraag 2.C.1. Welke leervormen komen in aanmerking voor de bijscholingsplicht?
- Vraag 2.C.2. Aan welke voorwaarden moeten de leervormen minimaal voldoen?
- Vraag 2.C.3. Kan/moet men een opleiding waarbij de individuele actieve deelname niet kan aangetoond of gemeten worden, worden afgesloten met een test? Volstaat de organisatie van een test (geslaagd of niet) om de actieve deelname van de persoon aan te tonen en om de bijscholingsuren te kunnen toekennen?

Bijlage 1 – Niet-limitatieve lijst van thema's voor sectorspecifieke bijscholing

Bijlage 2 – Niet-limitatieve lijst van thema's voor algemene bijscholing

Bijlage 3 – Voorbeeld deelnameattest bijscholing (situatie van cumul/split)

ANTWOORDEN OP DE FAQ'S

1. Algemene vragen over bijscholing, die pertinent zijn voor de personen die onder de bijscholingsplicht vallen, en voor de opleidingsorganisatoren

A. Draagwijdte van de bijscholingsplicht

Vraag 1.A.1. Wat houdt de bijscholingsplicht precies in?

- Bijscholingsbeginsel
Een opleiding in het kader van de wettelijke bijscholingsplicht is een omkaderde opleiding, waarbij didactisch materiaal wordt gebruikt voor de personen die onder de bijscholingsplicht vallen, en dat de actualisatie, opfrissing of verdieping mogelijk maakt van de kennis waarover zij moeten beschikken voor de uitoefening van hun beroep. Per kalenderjaar moeten ze een minimumaantal opleidingsuren volgen. De opleiding kan onder verschillende leervormen (bv. klassikaal, op afstand, digitaal, hybride, ...) worden georganiseerd.
- Betrokken personen
De personen die onder de bijscholingsplicht vallen, worden opgelijst in het antwoord op vraag 1.A.2.
- Inschrijvingsvoorwaarde
Bovendien is de bijscholingsplicht een voorwaarde voor het behoud van de inschrijving van de tussenpersonen die actief zijn in de volgende sectoren:
 - Verzekeringsdistributie:
Artikel 266, eerste lid, 1°, en artikel 267, 2°, van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen;
Artikel 18 van het koninklijk besluit van 18 juni 2019 tot uitvoering van de artikelen 5, 19° /1, 264, 266, 268 en 273 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen
 - Bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten:
Artikel 8, 1°, van de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten;
Artikel 8/1 van het koninklijk besluit van 1 juli 2006 tot uitvoering van de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten
 - Bemiddeling in hypothecair krediet:
Artikel VII.181, § 1, 1°, van het Wetboek van economisch recht;
Artikel VII.180, § 2, 2° en 3°, van het Wetboek van economisch recht (voor de kredietgevers die de activiteit van bemiddeling in hypothecair krediet uitoefenen);
Artikel 12/2 van het koninklijk besluit van 29 oktober 2015 tot uitvoering van Titel 4, Hoofdstuk 4 van Boek VII van het Wetboek van economisch recht
 - Bemiddeling in consumentenkrediet:
Artikel VII.186, § 1, 1°, van het Wetboek van economisch recht;
Artikel VII.184, § 1, tweede lid, 2° en 3°, van het Wetboek van economisch recht (voor de kredietgevers die de activiteit van bemiddeling in consumentenkrediet uitoefenen);
Artikel 15/2 van het koninklijk besluit van 29 oktober 2015 tot uitvoering van Titel 4, Hoofdstuk 4 van Boek VII van het Wetboek van economisch recht.

Vraag 1.A.2. Welke personen vallen onder de bijscholingsplicht en voor hoeveel uren per jaar?

- Bij de tussenpersonen:

Gereguleerde functie: Inschrijving als:	Tussenpersoon-natuurlijke persoon & Effectief leider(s) <i>de facto</i> belast met de verantwoordelijkheid voor de werkzaamheid van distributie of bemiddeling	VVD('s)	PCP's
(Her)verzekerings-tussenpersoon	15 uur (*) per kalenderjaar	15 uur (*) per kalenderjaar	15 uur per kalenderjaar
Nevenverzekerings-tussenpersoon	3 uur per kalenderjaar	3 uur per kalenderjaar	3 uur per kalenderjaar
Tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten	15 uur (*) per kalenderjaar	n.v.t.	15 uur per kalenderjaar
Bemiddelaar in hypothecair krediet ¹	3 uur per kalenderjaar	3 uur per kalenderjaar	3 uur per kalenderjaar
Makelaar en verbonden agent in consumentenkrediet	3 uur per kalenderjaar	3 uur per kalenderjaar	3 uur per kalenderjaar
Agent in een nevenfunctie in consumentenkrediet type 2 ²	n.v.t.	3 uur per kalenderjaar	3 uur per kalenderjaar
Agent in een nevenfunctie in consumentenkrediet type 1 ³	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

(*) Gedurende de eerste drie jaar die volgen op hun eerste inschrijving als tussenpersoon, hun eerste aanstelling als VVD of hun eerste benoeming tot effectief leider die *de facto* verantwoordelijk is, moet de bijscholing van voornoemde personen voor minimum 12 uur per jaar gericht zijn op het verwerven van beroepskennis en vakbekwaamheid inzake de verzekeringsproducten of bank- en beleggingsdiensten die *de facto* worden verdeeld door henzelf of door de PCP's voor wie zij verantwoordelijk zijn of die onder hun toezicht staan. Onder beroepskennis en vakbekwaamheid inzake de verzekeringsproducten of bank- en beleggingsdiensten komen zowel de algemene kenmerken van de producten of diensten in aanmerking alsook de kenmerken verbonden aan een specifiek product of dienst (voorbeeld: de

¹ Er wordt verduidelijkt dat de effectieve leiders die niet *de facto* verantwoordelijk zijn voor de activiteit van bemiddeling in hypothecair krediet en/of consumentenkrediet, alsook de bestuurders die niet *de facto* verantwoordelijk zijn voor de activiteit van bemiddeling in hypothecair krediet, niet onder de bijscholingsplicht vallen, hoewel ze aan beroepskennisvereisten zijn onderworpen om in die hoedanigheid te kunnen worden aangesteld.

² De kredieten die de agent in een nevenfunctie in consumentenkrediet type 2 aanbiedt, kunnen ook worden gebruikt voor andere goederen of diensten dan diegene die de agent zelf verkoopt.

³ De kredieten die de agent in een nevenfunctie in consumentenkrediet type 1 aanbiedt, zijn uitsluitend bestemd voor de goederen of diensten die de agent zelf verkoopt.

kenmerken van een brandverzekering die een bepaalde verzekeringsonderneming aanbiedt of in de toekomst wil aanbieden).

- Bij de kredietinstellingen, kredietgevers en (her)verzekeringsondernemingen:

Gereguleerde functie:	VVD('s)	PCP's
Erkenning als:		
(Her)verzekerings- onderneming	15 uur (*) per kalenderjaar	15 uur per kalenderjaar
Kredietinstelling	15 uur (*) per kalenderjaar	15 uur per kalenderjaar
Kredietgever	3 uur per kalenderjaar	3 uur per kalenderjaar

(*) Gedurende de eerste drie jaar die volgen op hun eerste inschrijving als tussenpersoon, hun eerste aanstelling als VVD of hun eerste benoeming tot effectief leider die *de facto* verantwoordelijk is, moet de bijscholing van voornoemde personen voor minimum 12 uur per jaar gericht zijn op het verwerven van beroepskennis en vakbekwaamheid inzake de verzekeringsproducten of bank- en beleggingsdiensten die *de facto* worden verdeeld door henzelf of door de PCP's voor wie zij verantwoordelijk zijn of die onder hun toezicht staan. Onder beroepskennis en vakbekwaamheid inzake de verzekeringsproducten of bank- en beleggingsdiensten komen zowel de algemene kenmerken van de producten of diensten in aanmerking alsook de kenmerken verbonden aan een specifiek product of dienst (voorbeeld: de kenmerken van een brandverzekering die een bepaalde verzekeringsonderneming aanbiedt of in de toekomst wil aanbieden).

- Uren per statuut

Er wordt verduidelijkt dat het aantal uren bijscholing afhangt van de inschrijving ("statuut") waarbinnen de betrokkene zijn gereguleerde functie uitoefent.⁴

Dit betekent bijvoorbeeld dat een persoon die onder de bijscholingsplicht valt en die bij een ingeschreven tussenpersoon is aangesteld in een gereguleerde functie inzake bemiddeling in hypothecair krediet en in een gereguleerde functie inzake bemiddeling in consumentenkrediet, ieder jaar drie uur opleiding moet volgen voor ieder van die gereguleerde activiteiten. Voor de cumul van bijscholingen wordt verwezen naar de aanbeveling ter zake van de FSMA (zie hierna).

⁴ Uitzondering: een tussenpersoon die zowel in het register van de verzekerings tussenpersonen als in het register van de herverzekerings tussenpersoon is ingeschreven, moet de vereiste aantal bijscholingsuren niet per statuut (verzekerings tussenpersoon, enerzijds, en herverzekerings tussenpersoon, anderzijds) volgen: een dergelijke tussenpersoon hoeft in dat geval maar 15 uur per kalenderjaar volgen.

Vraag 1.A.3. Welke bijscholingsverplichtingen gelden specifiek voor de tussenpersonen-natuurlijke personen, de effectieve leiders die *de facto* verantwoordelijk zijn, en de verantwoordelijken voor de distributie (VVD's)?

Deze personen moeten hun beroepskennis up-to-date en op peil houden door hun opleidingen in het kader van de bijscholing van hun beroepskennis bij een vergund opleidingsorganisator te volgen.

Na het volgen van de bijscholingsopleiding ontvangen zij een deelnameattest. Dit attest wordt hen persoonlijk verstrekt door de opleidingsorganisator, op papier of elektronisch.

De FSMA verwacht dat de werkgevers een kopie bewaren van de deelnameattesten van voornoemde personen zolang deze bij hen actief zijn, en dat de werkgevers de kopieën ter beschikking van de FSMA houden.

Vraag 1.A.4. Welke bijscholingsverplichtingen gelden specifiek voor de personen in contact met het publiek (PCP's)?

De PCP's⁵ moeten hun beroepskennis up-to-date en op peil houden door geregeld bijscholing te volgen. Ze hoeven hun bijscholingsopleidingen niet noodzakelijk bij een vergund opleidingsorganisator te volgen. Hun opleidingen mogen ook door hun werkgever of door een andere (niet-vergunde) opleidingsorganisator worden georganiseerd.

Aangezien de FSMA, voor de PCP's, geen individuele follow-up van het aantal opleidingsuren uitvoert, verwacht ze van de werkgever dat hij een jaarlijks en geactualiseerd **globaal opleidingsplan** voor al zijn PCP's opstelt om hun beroepskennis op peil te houden. Tegen die achtergrond moet de werkgever kunnen aantonen dat hij zo'n plan heeft opgesteld en uitgevoerd.

Vraag 1.A.5. Wat zijn de verschillen tussen de bijscholing voor, enerzijds, de VVD's, de effectieve leiders die *de facto* verantwoordelijk zijn, en de tussenpersonen-natuurlijke personen, en, anderzijds, de PCP's?

De bijscholingsuren voor de VVD, de effectief leider die *de facto* verantwoordelijk is, en de tussenpersoon worden individueel geteld via de door de vergunde opleidingsorganisatoren afgeleverde deelnameattesten.

De FSMA aanvaardt dat er geen individuele follow-up is van het aantal opleidingsuren voor de PCP's. De FSMA verwacht in dat geval wel dat de werkgever een jaarlijks en geactualiseerd **globaal opleidingsplan** opstelt, en dat hij erop toeziet dat dit plan wordt uitgevoerd. De PCP's mogen de opleidingen volgen bij vergunde en niet-vergunde opleidingsorganisatoren.⁶

⁵ Een persoon in contact met het publiek (PCP) is meestal maar niet noodzakelijk altijd een werknemer, zoals toegelicht in de [FAQ 81](#).

⁶ De werkgever heeft echter ook de mogelijkheid, indien hij het verkiest, om, in plaats van een globaal opleidingsplan, voor zijn PCP's toch een individuele registratie van de bijscholingsuren te hanteren, die de PCP volgt bij een al dan niet vergunde opleidingsorganisator.

Verantwoordelijke voor de distributie (VVD) Effectief leider die <i>de facto</i> verantwoordelijk is Tussenpersoon-natuurlijk persoon	PCP
Individuele telling van de uren	Geen individuele telling van de uren
Verplicht deelnameattest	Geen verplicht deelnameattest
Enkel opleidingen georganiseerd door vergunde opleidingsorganisatoren	Opleidingen georganiseerd door al dan niet vergunde opleidingsorganisatoren
<i>n.v.t.</i>	Globaal opleidingsplan

Vraag 1.A.6. Wat is een globaal opleidingsplan?

- Beginsel

De werkgever⁷ moet erop toezien dat zijn PCP's bijscholing volgen om hun beroepskennis op peil te houden. Daarbij wordt van hem verwacht dat hij voor hen een jaarlijks en geactualiseerd globaal opleidingsplan opstelt, dat zich kan uitstrekken tot al zijn inschrijvingen.

Omdat de werkgever over de bijscholingsplicht van zijn PCP's moet waken, wordt van hem verwacht dat hij - bij het begin van het bijscholingsjaar - het jaarlijks en geactualiseerd globaal opleidingsplan opstelt. Daarbij geeft hij een overzicht van de bijscholingsopleidingen die voor zijn PCP's gepland staan. Het zou een goede praktijk zijn dat de krachtlijnen van het globaal opleidingsplan geregeld geactualiseerd worden:

- aan de hand van de bijscholingsopleidingen die in de loop van het jaar bijkomend aangeboden worden (bv. als er een werkgever beslist om zijn PCP's een opleiding te laten volgen waarover pas in juni gecommuniceerd wordt en die in september plaatsvindt);
- in functie van de ontwikkelingen die zich in de loop van het jaar voordoen (bv. een initieel door de werkgever geplande opleiding wordt vervangen door een andere opleiding) .

- Ernstige benadering

Bij de opstelling en de tenuitvoerlegging van het globaal opleidingsplan voor zijn PCP's beschikt de werkgever over een grote flexibiliteit en vrijheid. Toch wordt van hem verwacht dat hij het opleidingsplan met de nodige ernst aanpakt. Doelstelling is en blijft dat de PCP's effectief bijscholing krijgen om hun beroepskennis up-to-date te houden.

- Inhoud

- Het globaal opleidingsplan zou moeten verduidelijken welke bijscholingsopleidingen de werkgever zal voorzien voor al zijn PCP's.
- Het globaal opleidingsplan zou rekening moeten houden met de omvang en de organisatie van de onderneming, de aard van de activiteiten, de aangeboden producten en diensten, en de kwalificatie van haar medewerkers. Zo kan het globaal opleidingsplan melding maken van de betrokken gereglementeerde activiteit(en) waarbinnen de PCP's actief zijn, het voorziene aantal uren opleidingen, de leervormen van de opleidingen (bv. klassikaal, op afstand, digitaal, hybride, ...), ...

⁷ Onder werkgever verstaat men de tussenpersoon, kredietgever, kredietinstelling en (her)verzekeringsonderneming.

Het globaal opleidingsplan dat voor de collectiviteit van de PCP's geldt, hoeft dus geen lijst van aanwezigheden bij iedere opleiding te bevatten.

De werkgever die over twee of meer inschrijvingen (of vergunningen) beschikt, kan bij het opstellen van het globaal opleidingsplan rekening houden met de aanbeveling van de FSMA over de cumul van bijscholingen (zie vraag 1.B.6.).

- Geen kennisgeving aan de FSMA
De werkgever moet het globaal opleidingsplan niet naar de FSMA sturen. Hij moet het wel ter beschikking houden van de FSMA.

Wanneer een globaal opleidingsplan wordt opgesteld, stemt de FSMA ermee in dat de werkgever de bijscholingsuren van elk van hun PCP's niet individueel telt, maar zich tot een globale follow-up beperkt (zie ook vraag 1.A.5.).

Vraag 1.A.7. Wanneer vangt de bijscholingsplicht aan?

- Beginsel
Voor iedere persoon die is onderworpen aan de wettelijke verplichting tot bijscholing van de beroepskennis, vangt deze verplichting aan op 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin hij in het betrokken register wordt ingeschreven of tot effectief leider die *de facto* verantwoordelijk is, verantwoordelijke voor de distributie of persoon in contact met het publiek wordt aangesteld.

Datzelfde geldt ook voor subagent in opleiding: voor hem vangt de bijscholingsplicht aan op 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op het jaar van zijn inschrijving.

Voor de impact van de verandering van werkgever wordt verwezen naar vraag 1.D.7.

- Uitzonderingen
 - 1) De bijscholingsplicht voor een PCP in opleiding vangt aan op 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin hij alle vereiste beroepskennis heeft behaald (theoretische kennis en praktische ervaring). Met andere woorden, zolang een PCP een "PCP in opleiding" is, valt hij niet onder de bijscholingsplicht;
 - 2) Als een verzekeringstussenpersoon in de loop van een jaar vraagt om in een andere categorie van het register te worden ingeschreven, en zo nevenverzekeringstussenpersoon wordt, moeten de personen die bij zijn onderneming onder de bijscholingsplicht vallen, slechts (minimum) drie bijscholingsuren volgen voor het jaar waarin de verandering van categorie plaatsvindt. De FSMA stemt er echter mee in dat het eventuele overschot aan gevolgde uren, weliswaar beperkt tot maximum drie uur, naar het volgende jaar wordt overgedragen.
- Vroegere opleidingen
De FSMA aanvaardt ook dat de gevolgde opleidingen sinds de inschrijving in het (de) register(s) als tussenpersoon, of sinds de aanstelling in een gereguleerde functie, en vóór 1 januari van het daaropvolgende jaar, al in aanmerking worden genomen om tot het aantal verplichte bijscholingsuren te komen voor het daaropvolgende jaar (zie ook vraag 1.C.3.). Opleidingen die worden gevolgd vóór de inschrijving of de aanstelling tellen niet mee.

Voorbeeld: een persoon die in juli van jaar N in een gereguleerde functie wordt aangesteld, zal vanaf 1 januari van jaar N+1 onder de bijscholingsplicht vallen. Volgt die persoon echter al opleidingen vanaf juli van het jaar N, dan zal hij die uren in aanmerking kunnen nemen in het kader van zijn bijscholingsplicht voor jaar N+1.

B. Inhoud en plaats van de bijscholingsopleidingen

Vraag 1.B.1. Wat is de inhoud van de opleidingen die steeds in aanmerking worden genomen in het kader van de wettelijke verplichting tot geregelde bijscholing?

De opleidingen hebben rechtstreeks betrekking op een materie die expliciet wordt geïndiceerd door de geldende wettelijke bepalingen voor de betrokken sector. Het gaat daarbij om:

☐ Voor (her)verzekeringen • <u>Algemeen</u> (als bedoeld in artikel 13, § 1, van het koninklijk besluit van 18 juni 2019 tot uitvoering van de artikelen 5, 19° /1, 264, 266, 268 en 273 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen (hierna “het koninklijk besluit van 18 juni 2019”))
a) de Belgische verzekeringsmarkt;
b) de toepasselijke wetgeving betreffende verzekeringsovereenkomsten en betreffende de distributie van verzekeringsproducten, de wetgeving inzake consumentenbescherming, de wetgeving inzake gegevensbescherming, de witwaswetgeving en de geldende fiscale, sociale en arbeidswetgevingen;
c) de principes betreffende de afhandeling van klachten;
d) de algemene beginselen voor de behandeling van schadegevallen;
e) de principes voor de toepassing van de gedragsregels, waaronder de beoordeling van de behoeften van klanten en het beheer van belangenconflicten;
f) de normen van bedrijfsethiek;
g) de financiële begrippen, waaronder een theoretische basiskennis van de voornaamste verzekeringstakken en hun kenmerken, alsook de voornaamste spaar- en beleggingsproducten, evenals de werking van de Belgische pensioenregeling;
(als bedoeld in artikel 2, 39° en 40° van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten) de opleidingen over financiële producten en over financiële diensten;
• <u>(Her)verzekeringen niet-leven</u> (als bedoeld in artikel 14, 3°, van het koninklijk besluit van 18 juni 2019)
a) de voornaamste niet-levensverzekeringstakken, hun kenmerken en de eraan verbonden risico's;
b) de specificiteiten inzake de toepasselijke wetgeving betreffende verzekeringsovereenkomsten behorende tot de niet-levensverzekeringsbranches, de relevante belastings- en sociale wetgeving en arbeidsrecht;
c) de specificiteiten inzake schadeafhandeling in niet-leven;
d) de specificiteiten inzake de toepassing van de gedragsregels, waaronder de beoordeling van de behoeften van de klant in niet-leven en het beheer van belangenconflicten;
• <u>(Her)verzekeringen leven zonder beleggingscomponent</u>

(als bedoeld in artikel 14, 4°, van het koninklijk besluit van 18 juni 2019)
a) de levensverzekeringstakken, hun kenmerken en de eraan verbonden risico's;
b) de specificiteiten van de toepasselijke wetgeving inzake levensverzekeringsovereenkomsten, wetgeving inzake gegevensbescherming, anti-witwaspraktijken en relevante belastingwetgeving, relevante sociale wetgeving en arbeidsrecht;
c) de organisatie en gegarandeerde opbrengsten van het pensioenstelsel van België;
d) de verzekeringsmarkt en andere relevante markten voor financiële diensten;
e) de specificiteiten inzake de toepassing van de gedragsregels, waaronder de beoordeling van de behoeften van de klant in levensverzekeringen en het beheer van belangenconflicten;
• <u>(Her)verzekeringen leven met beleggingscomponent</u> (als bedoeld in artikel 14, 5°, van het koninklijk besluit van 18 juni 2019)
a) de verzekeringen met een beleggingscomponent, inclusief de voorwaarden en nettopremies en, in voorkomend geval, gegarandeerde en niet-gegarandeerde opbrengsten;
b) de voor- en nadelen van verschillende beleggingsopties voor verzekeringnemers;
c) de financiële risico's die gedragen worden door verzekeringnemers;
d) de polissen die risico's bij leven dekken, en andere spaarproducten;
☐ Voor bank- en beleggingsdiensten: (als bedoeld in artikel 7, § 1, 2°, van het koninklijk besluit van 1 juli 2006 tot uitvoering van de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten)
a) de toepasselijke wetgeving betreffende de bank- en beleggingsdiensten en de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten, met inbegrip van de wetgevingen inzake gedragsregels en gegevensbescherming, de antiwitwaswetgeving en de regelgeving inzake marktmisbruik;
b) de financiële begrippen, waaronder een theoretische basiskennis van de voornaamste financiële producten;
c) de technieken inzake bank- en beleggingsdiensten;
d) de principes voor de toepassing van de gedragsregels;
(als bedoeld in artikel 2, 39° en 40° van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten)
de opleidingen over financiële producten en over financiële diensten;
☐ Inzake hypothecaire krediet: (als bedoeld in artikel 12, § 1, 2°, van het koninklijk besluit van 29 oktober 2015 tot uitvoering van Titel 4, Hoofdstuk 4 van Boek VII van het Wetboek van economisch recht (hierna "het koninklijk besluit van 29 oktober 2015"))
a) het Belgische financiële en economische landschap;
b) de Belgische markt inzake hypothecair krediet;
c) de wetgeving met betrekking tot het hypothecair krediet, de marktpraktijken en de consumentenbescherming;
d) de basisprincipes van de huwelijksvermogensstelsels;
e) de hypothecaire kredietproducten en de nevendiensten die daarmee doorgaans samen worden aangeboden;
f) het sluiten en de uitvoering van de overeenkomst van hypothecair krediet;
g) de procedures voor het aankopen van een onroerend goed;

h) de organisatie en de werking van de kadastrale registers;
i) de zekerheden en hun waardebeoordeling;
j) de beoordeling van de kredietwaardigheid van de consument;
k) de bedrijfsethiek, interne procedures en gedragscode van de sector;
l) de witwaswetgeving;
(als bedoeld in artikel I.9, 53/3°, van het Wetboek van economisch recht) de hypothecaire kredieten;
☐ Inzake consumentenkrediet: (als bedoeld in artikel 15, § 2, 2°, van het koninklijk besluit van 29 oktober 2015)
a) de Belgische markt inzake consumentenkrediet;
b) de wetgeving met betrekking tot het consumentenkrediet, de marktpraktijken en de consumentenbescherming;
c) de basisprincipes van de huwelijksvermogensstelsels;
d) de verschillende soorten van consumentenkrediet;
e) de beoordeling van de kredietwaardigheid van de consument;
f) het sluiten en de uitvoering van de overeenkomst inzake consumentenkrediet;
g) de bedrijfsethiek, interne procedures en gedragscode van de sector;
h) de witwaswetgeving;
(als bedoeld in artikel I.9, 53/3°, van het Wetboek van economisch recht) de consumentenkredieten.

Vraag 1.B.2. Kunnen opleidingen die niet zuiver betrekking hebben op wetgeving en productkenmerken in aanmerking komen voor de bijscholing?

Opleidingen over materies die onrechtstreeks verband houden met de gereguleerde activiteiten van (her)verzekeringsdistributie, bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten, bemiddeling in hypothecair krediet en/of bemiddeling in consumentenkrediet, kunnen ook in aanmerking komen.

Voorwaarde is wel dat deze opleidingen gericht zijn (1) op de verruiming van de kennis van de betrokkene op het vlak van de verschillende aangeboden of aan te bieden producten en de toepasselijke wetgeving, en/of (2) op de verbetering van de professionele vaardigheden, met name de verhoging van de zorg voor correcte en ernstige informatieverstrekking en raadgeving aan de cliënt (bv. opleidingen over informatietools die specifiek werden ontworpen voor de bemiddelaar, en die bijdragen tot een betere opvolging en adviesverlening aan het cliënteel).

Vraag 1.B.3. Wat is de cumul van bijscholingen?

De cumul (of dubbeltelling, driedubbeltelling, ...) van bijscholingen houdt in dat een bepaalde opleiding meetelt voor de bijscholing binnen twee of meer gereguleerde activiteiten (of sectoren) van (her)verzekeringsdistributie, bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten, bemiddeling in hypothecair krediet en/of bemiddeling in consumentenkrediet.

De cumul speelt dan ook pas een rol wanneer er sprake is van een inschrijving in twee of meer registers, zoals een verzekeringsmakelaar die bijvoorbeeld ook als makelaar in hypothecair krediet ingeschreven is.

De FSMA wijst op haar aanbeveling over de cumul van bijscholingen (zie hierna) voor de tussenpersonen met een inschrijving in meer dan één register.

Vraag 1.B.4. Kan een sectorspecifieke opleiding in aanmerking komen voor de cumul van bijscholingen?

Een sectorspecifieke opleiding is een opleiding over een onderwerp (regelgeving, producten, ...) dat betrekking heeft op een enkele sector, bijvoorbeeld een opleiding rond de RDR-overeenkomst in BA Auto.

Een niet-limitatieve lijst gaat als bijlage 1 bij deze FAQ's.

Dergelijke sectorspecifieke opleidingen komen niet in aanmerking voor de cumul van bijscholingen. Een sectorspecifieke opleiding is immers gebonden aan de betrokken sector en kan dus niet dubbel (of driedubbel, ...) worden geteld.

De FSMA wijst op haar aanbeveling over de cumul van bijscholingen (zie hierna) voor de tussenpersonen met een inschrijving in meer dan één register.

Vraag 1.B.5. Kan een algemene opleiding in aanmerking komen voor de cumul van bijscholingen?

Een algemene opleiding is een opleiding met een brede reikwijdte die zich niet beperkt tot één enkele gereguleerde activiteit (of sector), bijvoorbeeld een opleiding rond de algemene beginselen van gegevensbescherming of rond antiwitwaswetgeving in het algemeen.

Een niet-limitatieve lijst gaat als bijlage 2 bij deze FAQ's.

Dergelijke algemene opleidingen kunnen in aanmerking komen voor de cumul van bijscholingen. Voorwaarde is wel dat de algemene opleiding in gelijke mate relevant is voor de verschillende gereguleerde activiteiten, en dus een directe link heeft en/of een duidelijke meerwaarde biedt voor iedere sector (gereguleerde activiteit) waarvoor de opleiding dubbel (of driedubbel, ...) wordt geteld.

De FSMA wijst op haar aanbeveling over de cumul van bijscholingen (zie hierna) voor de tussenpersonen met een inschrijving in meer dan één register.

Vraag 1.B.6. Welke aanbeveling hanteert de FSMA over de cumul van bijscholingen?

Wat de cumul van bijscholingen bij een inschrijving in twee of meer registers (of bij twee of meer vergunningen) betreft, wenst de FSMA, in de geest van de Europese richtlijnen, de focus te leggen op de bijscholing over de producten die de betrokkene daadwerkelijk verkoopt. Daarom beveelt de FSMA aan dat, voor iedere gereguleerde activiteit van (her)verzekeringsdistributie, bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten, bemiddeling in hypothecair krediet of bemiddeling in consumentenkrediet, minimaal 1/3 van het vereiste aantal bijscholingsuren wordt voorbehouden voor sectorspecifieke opleidingen (zonder cumul). De overige 2/3 van de bijscholingsuren kunnen dan aan algemene opleidingen (mét cumul) worden besteed.

Voor nadere toelichting over algemene opleidingen en sectorspecifieke opleidingen wordt verwezen naar de vragen hierboven.

De vergunde opleidingsorganisatoren duiden op de opleidingsfiches en op de deelnameattesten aan op welke gereguleerde activiteiten de bijscholingsopleiding

betrekking heeft ((her)verzekeringsdistributie, bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten, bemiddeling in hypothecair krediet of bemiddeling in consumentenkrediet).

Indien op 31 december blijkt dat het in dat jaar vereiste aantal bijscholingsuren (15 uur of 3 uur) overschreden werd, kan dit overschot worden overgedragen overeenkomstig vraag 1.C.3. Deze overdracht kan betrekking hebben op zowel de sectorspecifieke opleidingen als de algemene opleidingen. Bij een overdracht van bijscholingsuren naar het volgende kalenderjaar blijft de huidige aanbeveling over de cumul van bijscholingen volledig van toepassing: zowel tijdens het lopende als het volgende kalenderjaar is minimaal 1/3 van het vereiste aantal bijscholingsuren voorbehouden voor sectorspecifieke opleidingen en dit voor iedere gereglementeerde activiteit (m.a.w. zonder cumul).

Voorbeeld van cumul:

Een algemene opleiding van 15 uur over gegevensbescherming (GDPR) is relevant voor en biedt een duidelijke meerwaarde aan (her)verzekeringstussenpersonen, tussenpersonen bank- en beleggingsdiensten en kredietbemiddelaars (hypothecair krediet en consumentenkrediet). De tussenpersoon die voor deze vier activiteiten ingeschreven is, kan deze algemene opleiding dan ook voor de bijscholing binnen al zijn statuten gebruiken.

Overeenkomstig de aanbeveling van de FSMA wordt minimaal 1/3 van het vereiste aantal bijscholingsuren voorbehouden voor sectorspecifieke opleidingen. Het is dus aangewezen dat een algemene opleiding maar meetelt voor maximaal 2/3 van het minimumaantal bijscholingsuren per betrokken statuut. In dat opzicht kan de algemene opleiding GDPR van 15 uur voor deze tussenpersoon worden gecumuleerd voor 10 uur in (her)verzekeringsdistributie, 10 uur in bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten, 2 uur in bemiddeling in hypothecair krediet en 2 uur in bemiddeling in consumentenkrediet.

Voor de resterende 5 uur in (her)verzekeringsdistributie, 5 uur in bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten, 1 uur in bemiddeling in hypothecair krediet en 1 uur in bemiddeling in consumentenkrediet worden het best sectorspecifieke opleidingen gevolgd.

In dit geval kan het 'overschot' van de bijscholingsuren van de algemene opleiding GDPR worden overgedragen naar het bijscholingsjaar n+1 dat volgt op het jaar n van deze opleiding. In dat jaar tellen de overgedragen uren van deze algemene opleiding mee binnen de 2/3 aan algemene opleidingen van dat jaar n+1.

Als tegenhanger van de aanbeveling over de cumul van bijscholingen geldt ook de regel van de split (zie hierna).

Vraag 1.B.7. Wat is een "split"?

De cumul van bijscholingen heeft als tegenhanger de "split", waarbij de totale duurtijd van een bijscholingsopleiding proportioneel opgedeeld wordt naar de verschillende sectoren (gereglementeerde activiteiten) die ter sprake komen in de opleiding, met name (her)verzekeringsdistributie, bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten, bemiddeling in hypothecair krediet of bemiddeling in consumentenkrediet.

Het aantal toegekende opleidingsuren kan verschillen in functie van de duur van de opleiding over respectievelijk de verzekeringen, de herverzekering en de bank- en beleggingsdiensten, indien de opleiding niet in gelijke mate betrekking heeft op die materies. Eenzelfde opleiding kan deels algemeen en deels sectorspecifiek zijn, waarbij dan een split mogelijk is.

De vergunde opleidingsorganisatoren moeten op de opleidingsfiches en op de deelnameattesten aanduiden op welke gereglementeerde activiteiten de bijscholingsopleiding betrekking heeft ((her)verzekeringsdistributie, bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten, bemiddeling in hypothecair krediet of bemiddeling in consumentenkrediet), en voor hoeveel uur voor iedere betrokken gereglementeerde activiteit.

Voorbeelden van split:

Een opleiding van 6 uur gaat over het aanbieden van hypothecaire kredieten en schuldsaldoverzekeringen. Deze bijscholingsopleiding valt uiteen in twee luiken van telkens 3 uur. De 6 uur moet worden verdeeld ("split") over 3 uur in bemiddeling in hypothecair krediet en 3 uur in verzekeringen.

Een opleiding van 4 uur gaat over deontologie en klachtenbeheer, waarvan 2 uur over de gedragscodes in verzekeringen (schaderegeling, rechtsbijstandsverzekeraar, ...). De 4 uur moet worden verdeeld ("split") over 2 uur algemeen en 2 uur sectorspecifiek verzekeringen.

Vraag 1.B.8. Kan een opleiding over materies waarvoor de deelnemer niet gemachtigd is om een bemiddelingsactiviteit uit te oefenen, in aanmerking komen in het kader van de wettelijke bijscholingsplicht?

De opleidingen over materies in verband waarmee de deelnemer niet is gemachtigd om een gereglementeerde activiteit uit te oefenen, komen enkel in aanmerking indien zij verband houden met de materies waarvoor hij wel gemachtigd is.

1. Komen bijvoorbeeld in aanmerking: een opleiding over beleggingsproducten die wordt gevolgd door een verzekeringstussenpersoon die levensverzekeringen verdeelt, of een opleiding over levensverzekeringsproducten met een beleggingscomponent die wordt gevolgd door een tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten, in zoverre de opleiding een toegevoegde waarde heeft vanuit het oogpunt van de gelijkenissen en de verschillen tussen deze verzekeringsproducten en beleggingsproducten;
2. Komen daarentegen bijvoorbeeld niet in aanmerking:
 - de opleidingen in niet-levensverzekeringen die worden gevolgd door een verzekeringstussenpersoon die uitsluitend het levensverzekeringsbedrijf uitoefent, of door een persoon die bij zo'n tussenpersoon is aangesteld;
 - de opleidingen die worden gevolgd om zijn activiteiten op het vlak van financiële bemiddeling uit te breiden, komen niet in aanmerking in het kader van de bijscholing. Voorbeeld: de opleidingen die worden gevolgd door een tussenpersoon in hypothecair krediet om tussenpersoon in consumentenkrediet te worden. Voornoemde opleidingen passen immers niet in het kader van de wettelijke verplichting tot bijscholing van de beroepskennis van de persoon voor wie de bijscholingsplicht geldt in het kader van de gereglementeerde functie(s) waarvoor hij is aangewezen, maar in het kader van de toegang tot het beroep (en dus van een eventuele latere inschrijvingsaanvraag).

Vraag 1.B.9. Komen in het buitenland gegeven opleidingen ook in aanmerking in het kader van de wettelijke bijscholingsplicht?

In het buitenland gegeven opleidingen komen in aanmerking, omdat de plaats waar een opleiding wordt gegeven of georganiseerd, er niet toe doet. Dit doet geen afbreuk aan de

Gedragcode voor inducements voor levens- en niet-levensverzekeringen, zoals goedgekeurd door het Koninklijk besluit van 17 juni 2019⁸.

Vraag 1.B.10. Welke opleidingen heeft de FSMA erkend en welke opleidingsorganisatoren heeft de FSMA vergund in het kader van de bijscholing?

De FSMA erkent geen opleidingen in kader van haar reglement van 31 oktober 2023 over de vergunning van de opleidingsorganisatoren, doch erkent de FSMA alleen opleidingsorganisatoren.

Iedere opleidingsorganisator van bijscholing kan de FSMA om een vergunning vragen, indien hij opleidingen wenst te geven die passen in het kader van de wettelijke verplichting tot bijscholing van de beroepskennis. De lijst van de vergunde opleidingsorganisatoren kan worden geraadpleegd op de website van de FSMA.

Vraag 1.B.11. Kan het louter lezen van teksten als een opleiding worden beschouwd?

De FSMA is van mening dat het louter doen lezen van teksten niet in aanmerking komt voor de bijscholing. Ook het samenstellen van een bundel van teksten uit tijdschriften of boeken met het verzoek aan de deelnemers om deze bundel op eigen kracht door te nemen zonder meer, volstaat op zich niet om te spreken van een bijscholing.

Indien echter een duidelijk didactisch kader wordt aangeboden met welbepaalde tools (bv. Q&A sessies, chat, test, oefeningen met feedback) ter ondersteuning van de deelnemers, kan het autonoom lezen van teksten en/of het voorbereiden van een bijscholingsopleiding wel aanvaard worden als onderdeel van een bijscholingsopleiding. Voorwaarde hierbij is dat de opleidingsorganisator een actieve inbreng levert en dat hij het doornemen van deze teksten en/of voorbereidingen incalculeert in de door hem georganiseerde bijscholingsopleiding. In ieder geval zorgen deze teksten en voorbereidingen voor een actualisatie, opfrissing of verdieping van de vereiste beroepskennis.

C. Bijscholingsuren

Vraag 1.C.1. Wat is een bijscholingsuur?

Een bijscholingsuur telt minstens 60 minuten opleiding waarvan de volledige inhoud pertinent is voor de bijscholing van de beroepskennis over de betrokken activiteitssector(en).

Vraag 1.C.2. Kunnen de uren worden opgesplitst of afgerond?

De FSMA verwacht dat een opleiding minimaal een half uur duurt.

Een opleidingsorganisator van bijscholing kan “opleidingstrajecten” met verschillende modules uitwerken. Deze modules kunnen een verschillende duurtijd kennen (bv. micro-learnings), maar de totale duurtijd van een opleidingstraject is minimaal een half uur (of een veelvoud ervan). Het deelnameattest herneemt in dat geval de totale duurtijd van het opleidingstraject in volledige (halve) uren. De opleidingsorganisator gaat na of de persoon die onder de bijscholingsplicht valt, alle modules effectief heeft gevolgd, en kan worden verplicht om dat aan te tonen.

⁸ https://www.fsma.be/sites/default/files/legacy/content/wg/kbar/2019-06-17_kb_ar.pdf

Fracties van opleidingspunten zijn toegestaan, maar dus enkel halve uren (bv. geen 0,75 uur). Opleidingsuren kunnen niet naar boven worden afgerond.

Vraag 1.C.3. Wat te doen bij een overschot aan bijscholingsuren? Kan dat overschot naar de volgende bijscholingsperiode worden overgedragen?

- VVD, effectief leider die *de facto* verantwoordelijk is, of tussenpersoon-natuurlijke persoon
De bijscholingsplicht is jaarlijks van toepassing. Als op 31 december echter blijkt dat een VVD, een effectief leider die *de facto* verantwoordelijk is, of een tussenpersoon tijdens het voorbije bijscholingsjaar meer bijscholingsuren heeft gevolgd dan het vereiste minimumaantal, stemt de FSMA ermee in dat dit overschot aan bijscholingsuren wordt overgedragen naar het kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin de betrokkene die bijscholingsuren heeft gevolgd, ten belope van het voor dat volgend kalenderjaar vereiste aantal bijscholingsuren en uitsluitend naar dat volgend kalenderjaar.⁹
- PCP's
Als de werkgever een globaal opleidingsplan opstelt (zie hierboven), worden de bijscholingsuren voor de PCP's niet individueel geteld.

Toch kan de werkgever in zijn globaal opleidingsplan voorzien dat zijn PCP's, tijdens een bepaald bijscholingsjaar, meer bijscholingsuren volgen dan het vereiste minimumaantal (bv. een interessante meerdaagse opleiding). Hij kan het overschot dan (collectief) naar het volgende jaar overdragen. Dan wordt wel van hem verwacht dat hij in zijn globaal opleidingsplan verduidelijkt waarom hij zijn PCP's die opleiding laat volgen.

Vraag 1.C.4. Wat te doen bij een tekort aan bijscholingsuren?

Bij een tekort aan bijscholingsuren verwacht de FSMA dat de entiteit die onder de bijscholingsplicht valt, een inhaalprogramma opstelt. Zij verwacht dat dit inhaalprogramma integraal wordt geïmplementeerd binnen de zes maanden na de kennisgeving ervan aan de FSMA in het kader van de rapportering van de bijscholing. Stelt de FSMA zelf een tekort aan bijscholingsuren vast, dan behoudt ze zich het recht voor om een kortere termijn van drie maanden te hanteren.

- VVD, effectief leider die *de facto* verantwoordelijk is, of tussenpersoon-natuurlijke persoon
Als op 31 december blijkt dat een VVD, een effectief leider die *de facto* verantwoordelijk is, of een tussenpersoon-natuurlijk persoon tijdens het voorbije bijscholingsjaar minder bijscholingsuren heeft gevolgd dan het vereiste minimumaantal, wordt van hem verwacht dat hij dit tekort aan bijscholingsuren verhelpt door opleidingen te volgen binnen voornoemde termijnen. Het inhalen van bijscholing gebeurt onverminderd de naleving van de bijscholingsverplichtingen voor het lopende jaar.

⁹ De nieuwsbrief van 19 december 2019 vermeldt enkele voorbeelden van overdracht van bijscholingsuren naar het volgend bijscholingsjaar.

- PCP
Aangezien de FSMA aanvaardt dat de bijscholingsuren voor de PCP's niet individueel worden geteld, kan er voor een individuele PCP geen sprake zijn van een tekort aan bijscholingsuren.

De werkgever moet in zijn globaal opleidingsplan de verschillende situaties vermelden waarin zijn PCP's, op 31 december van het voorbije bijscholingsjaar, (collectief) minder bijscholingsuren hebben gevolgd dan het vereiste minimumaantal (bv. annulering van een bijscholingopleiding voorzien voor een groep PCP's). In dat geval wordt van de werkgever verwacht dat hij een inhaalprogramma opstelt om dat bijscholingstekort binnen voornoemde termijnen te regulariseren. De opleidingen die worden gevolgd om dit tekort aan bijscholingsuren te verhelpen, mogen niet in aanmerking worden genomen bij de opleidingen van het lopende bijscholingsjaar.

Vraag 1.C.5. Kan een persoon die voor een bijscholing is ingeschreven, zich laten vervangen?

Wanneer een persoon zich, na de registratie van zijn inschrijving bij een vergund opleidingsorganisator, door een ander persoon laat vervangen, zal enkel deze laatste worden geregistreerd en het attest van deelname aan de bijscholing ontvangen. Er wordt dan geen rekening gehouden met de oorspronkelijke inschrijving.

Vraag 1.C.6. Wat gebeurt er wanneer een persoon te laat aankomt op een bijscholing of een bijscholing te vroeg verlaat of wanneer een deel van de opleiding niet gevolgd wordt door overmacht, ongeacht de vorm van de opleiding?

Als principe geldt dat er enkel een attest wordt afgeleverd indien de opleiding ook effectief voor de volledige duurtijd wordt gevolgd.

De opleidingsorganisator kan hiervan afwijken in geval van overmacht (bv. technische problemen, bereikbaarheidsproblemen). In ieder geval kan aan personen die door overmacht een deel van de opleiding niet hebben kunnen volgen, alleen maar een deelnameattest worden afgeleverd wanneer zij minstens drie vierde van de totale opleidingsduur aanwezig zijn, ongeacht de vorm van de opleiding.

Vraag 1.C.7. Kunnen bijscholingsuren worden toegekend aan een rechtspersoon?

Neen. De bijscholingsplicht geldt voor natuurlijke personen die onder de bijscholingsplicht vallen, en de attesten worden persoonlijk toegekend aan de hand van een deelnameattest.

Vraag 1.C.8. Kunnen bijscholingsuren worden toegekend omwille van de deelname aan een evenement of een congres?

De deelname aan evenementen, nationale of regionale congressen, panelgesprekken en/of samenkomsten van de betrokken sector kan in aanmerking komen indien aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- tijdens het evenement, het congres of de samenkomst wordt een opleiding georganiseerd door een vergund opleidingsorganisator;
- de inhoud van de opleiding is pertinent in het kader van de bijscholing van de deelnemers;
- de uren worden slechts toegekend naar rato van het aantal opleidingsuren dat effectief aan bijscholing wordt besteed (de tijd die aan sociale contacten wordt

besteed, wordt niet in aanmerking genomen in het kader van de wettelijke bijscholingsplicht);

- de regels over bijscholing worden nageleefd zoals vermeld in de wet, de koninklijke besluiten en het reglement van 31 oktober 2023 van de FSMA over de vergunning van de opleidingsorganisatoren. Zo dient vb. een registratie van de deelnemers georganiseerd te worden.

Vraag 1.C.9. Geeft het meermaals volgen van dezelfde opleiding telkens recht op bijscholingsuren voor de persoon die onder de bijscholingsplicht valt?

De FSMA verwacht dat eenzelfde opleiding (of twee identieke opleidingen) slechts één keer per jaar wordt meegeteld in het kader van de bijscholingsplicht. Hier worden de opleidingen geïsoleerd die, ongeacht hun titel, inhoudelijk identiek zijn zonder dat de betrokken materie grondig is geactualiseerd.

Indien twee opleidingen dezelfde titel dragen, maar inhoudelijk verschillen, geeft iedere opleiding recht op bijscholingsuren.

Vraag 1.C.10. Wat gebeurt er wanneer de personen die onder de bijscholingsplicht vallen, werkzaam zijn bij een tussenpersoon die van categorie verandert in het register van de verzekeringstussenpersonen en de nevenverzekeringstussenpersonen?

- Bij verandering naar de categorie van de nevenverzekeringstussenpersonen (voor wie de bijscholingsplicht impliceert dat ze 3 uur opleiding per kalenderjaar volgen)
Wanneer een verzekeringstussenpersoon verandert van inschrijvingscategorie en nevenverzekeringstussenpersoon wordt voor 31 december van een bepaald jaar, daalt het minimumaantal opleidingsuren naar 3 uur per jaar. Aangezien de bijscholingsplicht begint op 1 januari van het jaar dat volgt op de inschrijving (in de nieuwe categorie), daalt normaal gesproken het minimumaantal bijscholingsuren naar 3 uur pas vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op de categoriewijziging. Echter, in deze specifieke situatie van wijziging van de inschrijving naar nevenverzekeringstussenpersoon aanvaardt de FSMA dat de bijscholingsperiode van minimaal 3 uur uitzonderlijk begint op 1 januari van het jaar waarin de wijziging van categorie plaats vindt.
- Bij verandering naar een hele andere categorie van verzekeringstussenpersonen (voor wie de bijscholingsplicht impliceert dat ze 15 uur opleiding per kalenderjaar volgen)
Een nevenverzekeringstussenpersoon die ingeschreven wordt als verzekeringstussenpersoon en daardoor minstens 15 uur bijscholing moet volgen, blijft onder de algemene regel vallen dat het nieuwe aantal bijscholingsuren ingaat op 1 januari van het jaar dat volgt op de wijziging van categorie.

D. Rapportering van de bijscholing

Vraag 1.D.1. Hoe rapporteert de tussenpersoon of kredietgever naar de FSMA over de bijscholing van het voorbije bijscholingsjaar?

De rapportering van de bijscholing gebeurt via het aankruisen van een vakje in het online dossier in CABRIO. Deze wijze van het rapporteren van de bijscholing houdt een administratieve vereenvoudiging in voor de betrokken entiteiten en staat los van de bijscholingsplicht zelf die de personen in een gereguleerde functie moeten eerbiedigen vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar van hun aanstelling (of inschrijving).

De tussenpersonen en de kredietgevers duiden in hun online dossier het vakje aan over de bijscholing van de personen die op 1 januari van het afgelopen bijscholingsjaar bij hen aangesteld waren in een gereguleerde functie en die onder de bijscholingsplicht vallen. Het gaat om een van de volgende drie vakjes onder het luik “Bijscholing”:

1. De bijscholingsplicht werd volledig gerespecteerd
Al deze personen hebben het minimumaantal uren bijscholing gevolgd in het afgelopen bijscholingsjaar.
2. De bijscholingsplicht werd niet gerespecteerd maar het tekort is intussen geregulariseerd
Bepaalde personen hebben niet het minimumaantal uren bijscholing gevolgd in het afgelopen bijscholingsjaar. Echter, dit tekort werd aangezuiverd in de eerste drie maanden van het daaropvolgend jaar en dit alvorens dit vakje aan te kruisen. Daarom kan de tussenpersoon of kredietgever formeel verklaren dat het tekort geregulariseerd werd;
3. De bijscholingsplicht werd niet gerespecteerd en een inhaalprogramma wordt opgesteld
Bepaalde personen hebben niet het minimumaantal uren bijscholing gevolgd in het afgelopen bijscholingsjaar. De tussenpersoon of kredietgever stelt een inhaalprogramma op zodat het tekort aan bijscholingsuren volledig wordt weggewerkt binnen de zes maanden na het aankruisen van dit vakje. Een bijkomende verklaring bij het voltooiën van het inhaalprogramma is niet vereist.

De FSMA verwacht dat het vakje wordt aangekruist in het eerste kwartaal van het jaar dat volgt op het jaar waarin de bijscholingsplicht gold. Het aankruisen van het vakje slaat op de bijscholingsperiode van het jaar N en moet dus ten laatste op 31 maart van het jaar N+1 in CABRIO gebeuren.

Het aankruisen van een vakje in CABRIO geldt per ingeschreven (of vergunde) onderneming en heeft automatisch betrekking op alle inschrijvingen waarover de tussenpersoon beschikt (of vergunningen in geval van een kredietgever). Het aangekruiste vakje betreft dus:

- alle statuten waarvoor de onderneming is ingeschreven, en
- alle medewerkers in een gereguleerde functie (natuurlijke persoon-tussenpersoon, effectief leider *de facto* verantwoordelijk, verantwoordelijke voor de distributie, persoon in contact met het publiek) die onder de bijscholingsplicht vallen.

De (her)verzekeringsondernemingen en kredietinstellingen hebben geen dossier in CABRIO. Zij kunnen bijgevolg geen vakje over de rapportering van de bijscholing aankruisen. Zij moeten de stavingsstukken ter beschikking houden van de FSMA. De regels inzake de bijscholing zijn op deze ondernemingen van toepassing.

Vraag 1.D.2. Welke documenten over de bijscholing moeten naar de FSMA worden verstuurd?

De FSMA verwacht dat de werkgevers alle documenten over de bijscholing zorgvuldig bijhouden en deze aan de FSMA overhandigen op haar eerste verzoek. Concreet moeten de deelnameattesten aan bijscholings sessies en het globaal opleidingsplan voor de PCP's dus niet worden opgestuurd, maar wel ter beschikking worden gehouden van de FSMA in geval van controle.

De (her)verzekeringsondernemingen en kredietinstellingen hebben geen dossier in CABRIO. Zij kunnen bijgevolg geen vakje over de rapportering van de bijscholing aankruisen. Zij moeten

de stavingsstukken ter beschikking houden van de FSMA. De regels inzake de bijscholing zijn op deze ondernemingen van toepassing.

Vraag 1.D.3. In welke situaties moet de tussenpersoon geen vakje over de rapportering van de bijscholing aankruisen?

In onderstaande situaties moet de tussenpersoon geen vakje aanduiden in zijn inschrijvingsdossier in CABRIO over de rapportering van de bijscholing gevolgd in het afgelopen bijscholingsjaar:

- inschrijving van de onderneming in de loop van het jaar N;
- transfert van een inschrijving als natuurlijke persoon naar een inschrijving als rechtspersoon (of omgekeerd) in de loop van het jaar N;
- herinschrijving in de loop van het jaar N na een schrapping of na een vrijwillige doorhaling van de inschrijving;
- transfert naar een andere inschrijvingscategorie in de loop van het jaar N.

In deze gevallen moeten de personen die onder de bijscholingsplicht vallen, de deelnameattesten van de gevolgde bijscholingsopleidingen bewaren en deze voor eventuele controle ter beschikking houden van de FSMA.

Vraag 1.D.4. Is de tussenpersoon of kredietgever verplicht om aan een tekort aan bijscholingsuren te verhelpen binnen de drie eerste maanden van het daarop volgend bijscholingsjaar?

Nee. Wanneer bepaalde personen die bij de tussenpersoon of kredietgever aangesteld zijn in een gereguleerde functie een tekort aan bijscholingsuren laten optekenen, bestaan twee manieren om aan dit tekort te verhelpen:

- ofwel werken deze personen hun tekort aan bijscholingsuren opgelopen in jaar N weg door het volgen van bijscholing binnen de eerste 3 maanden van het jaar N+1. Op die manier moet de tussenpersoon of kredietgever geen inhaalprogramma opstellen. Hij kan nog, via het aankruisen van het vakje binnen de termijn om de bijscholing te rapporteren in CABRIO (ten laatste 31 maart), formeel bevestigen dat het tekort tijdig ingehaald/geregulariseerd werd;
- ofwel stelt de tussenpersoon of kredietgever een inhaalprogramma op voor de personen met een tekort aan bijscholingsuren opgelopen in jaar N. Dit inhaalprogramma moet volledig uitgevoerd worden in het jaar N+1 en dit binnen de 6 maanden na het aanduiden van het vakje over de rapportering van de bijscholing. Een bijkomende verklaring bij het voltooien van het inhaalprogramma is niet vereist.

De keuze voor de ene of de andere manier om aan het tekort aan bijscholingsuren te verhelpen, kan gebaseerd zijn op praktische redenen, zoals de beschikbaarheid van passende bijscholingsopleidingen.

De FSMA beschouwt dat voor de persoon wiens bijscholingsplicht wordt opgeschort (zie vraag 1.D.6.), de regels inzake de bijscholingsplicht werden gerespecteerd.

Vraag 1.D.5. Kan de tussenpersoon of kredietgever rapporteren dat de bijscholingsplicht volledig in orde is, wanneer hij geen globaal opleidingsplan heeft opgesteld?

Ja, op de dubbele voorwaarde dat dit globaal opleidingsplan (achteraf) voor het afgelopen bijscholingsjaar alsnog opgesteld wordt (binnen de 6 maanden na het aankruisen van het vakje over de rapportering van de bijscholing), en dat de bijscholingsplicht ook zelf gerespecteerd

werd, met name dat er zich geen tekort aan bijscholingsuren manifesteert in het afgelopen bijscholingsjaar (zie vraag 1.C.4.).

Het globaal opleidingsplan moet niet worden opgestuurd naar de FSMA. De werkgever moet het globaal opleidingsplan bijhouden en op het eerste verzoek van de FSMA overmaken.

Vraag 1.D.6. Kan de bijscholingsperiode bij arbeidsongeschiktheid worden opgeschort?

De FSMA is van mening dat de verplichting tot bijscholing van de beroepskennis kan worden opgeschort indien de betrokkene minstens 120 kalenderdagen volledig arbeidsongeschikt is geweest binnen eenzelfde bijscholingsperiode (= een kalenderjaar).

Verder is de FSMA van oordeel dat de arbeidsongeschiktheid pas volledig is indien ze door een medisch attest wordt gestaafd. De betrokkene die onder de bijscholingsplicht valt, mag in die periode geen enkele geregementeerde activiteit hebben verricht. Zwangerschapsverlof wordt gelijkgesteld met een volledige arbeidsongeschiktheid die door een medisch attest wordt gestaafd.

Indien de bijscholingsplicht wordt opgeschort, moet de betrokkene die onder de bijscholingsplicht valt, geen voldoende bijscholingsuren hebben verzameld voor de bijscholingsperiode waarin hij minstens 120 kalenderdagen volledig arbeidsongeschikt is geweest. Hij kan in dat geval aanspraak maken op de overdracht van bijscholingsuren naar het volgende bijscholingsjaar (zie vraag 1.C.3.).

De FSMA beschouwt dat voor de persoon wiens bijscholingsplicht wordt opgeschort, de regels inzake de bijscholingsplicht werden gerespecteerd.

Vraag 1.D.7. Wat gebeurt er bij verandering van werkgever?

Gevolgd bijscholingsuren zijn persoonlijk. Bij verandering van werkgever behoudt de verantwoordelijke betrokken persoon (tussenpersoon-natuurlijke persoon, effectief leider *de facto* verantwoordelijk, VVD) de uren die hij al heeft gevolgd voor de begonnen bijscholingsperiode, en moet hij het resterende aantal uren voor die periode bij zijn nieuwe werkgever volgen.

Indien daarentegen een werkgever in jaar N een PCP aanwerft die bij een vroegere werkgever al als PCP was aangesteld en die niet het vereiste aantal bijscholingsuren heeft gevolgd in jaar N-1, is de FSMA van mening dat de nieuwe werkgever alleen verantwoordelijk is voor de bijscholing van deze nieuw aangeworven PCP vanaf 1 januari van het jaar N+1. Voor de bijscholing van deze PCP in het jaar N komt het de nieuwe werkgever toe om de PCP zo veel mogelijk te laten aansluiten bij de geplande bijscholingsopleidingen.

Vraag 1.D.8. Wat gebeurt er bij de aanstelling van een PCP tot VVD?

Wanneer een PCP tot VVD wordt aangesteld, moet deze het jaar dat volgt op zijn aanstelling als VVD, voldoen aan de bijscholingsplicht door bijscholingsuren te behalen bij een vergunde opleidingsorganisator. Meer informatie over het aantal te behalen bijscholingsuren is te vinden onder vraag 1.A.2.

Vraag 1.D.9. Wat gebeurt er wanneer een persoon is aangesteld als VVD of is benoemd als effectief leider *de facto* verantwoordelijk bij twee ingeschreven tussenpersonen, of wanneer een tussenpersoon als natuurlijk persoon is ingeschreven en tegelijkertijd als VVD is aangesteld of als effectief leider *de facto* verantwoordelijk is benoemd bij een in het register ingeschreven rechtspersoon?

De bijscholingsuren zijn persoonlijk, ongeacht de functie van de betrokkene. Met andere woorden, indien een persoon meerdere functies opneemt bij dezelfde of andere tussenpersonen binnen dezelfde activiteitssector (bv. verzekeringen), tellen de bijscholingsuren voor alle functies. Hij moet dus maar éénmaal de bijscholing volgen en tot 15 uur bijscholing in verzekeringen volgen (uitgezonderd bij nevenverzekeringstussenpersonen waar het minimumaantal jaarlijkse bijscholingsuren 3 uur bedraagt). Kortom geen veelvoud van het aantal bijscholingsuren in functie van het aantal opgenomen functies binnen dezelfde sector.

Vraag 1.D.10. Hoelang moeten de betrokken verantwoordelijke personen die onder de bijscholingsplicht vallen, de deelnameattesten bijhouden?

De FSMA verwacht dat de deelnameattesten gedurende 5 jaar na het einde van de bijscholingsperiode, waarbinnen de opleiding werd gegeven, worden bewaard en ter beschikking worden gehouden van de FSMA, voor het geval deze een controle uitvoert. Ook het globaal opleidingsplan wordt 5 jaar na het einde van de bijscholingsperiode bewaard.

Vraag 1.D.11. Wie bewaart het originele attest van deelname aan een opleiding, en wie de kopie?

De FSMA verwacht dat de persoon die de bijscholing heeft gevolgd het originele deelnameattest (op papier of elektronisch) bewaart, en dat zijn verantwoordelijke (bv. werkgever) een kopie ervan bewaart. Bij een controle kan de FSMA de werkgever immers vragen om kopieën van deze attesten voor te leggen in het kader van haar toezicht op de naleving van de bijscholingsplicht.

Vraag 1.D.12. Welke verantwoordelijkheid rust op de verantwoordelijke onderneming inzake de bijscholing van haar verbonden agent of haar subagent?

De verbonden agent en de subagent zijn, net als iedere andere tussenpersoon, verplicht aan de voor hen geldende bijscholingsverplichtingen te voldoen: bijscholingsopleidingen volgen, de attesten van deelname aan bijscholingsopleidingen bewaren, het vakje over de rapportering van de bijscholing aankruisen in zijn inschrijvingsdossier, eventueel een inhaalprogramma opstellen wanneer een tekort aan bijscholingsuren zich voordoet en niet binnen de 3 maanden weggewerkt kan worden, ...

De verantwoordelijke onderneming die volledig en onvoorwaardelijk verantwoordelijk is voor haar verbonden agent of subagent, moet bovendien erop toezien dat haar (sub)agenten aan de bijscholingsplicht voldoen volgens een procedure die zij onderling afspreken.

Vraag 1.D.13. Kan de tijd die aan de voorbereiding van een opleiding wordt besteed, meetellen voor de lesgever?

De FSMA aanvaardt dat, indien een tussenpersoon-natuurlijk persoon, effectief leider die *de facto* verantwoordelijk is, VVD of PCP (die geen PCP in opleiding is) een opleiding geeft bij een

vergund opleidingsorganisator, hij het betrokken aantal opleidingsuren dubbel telt. Deze mogelijkheid is bedoeld om de betrokkene in staat te stellen om de tijd te valoriseren die hij aan de voorbereiding van de gegeven opleiding heeft besteed. De lesgevers ontvangen dus het dubbele van het aantal uren dat aan de deelnemers aan de opleiding wordt toegekend. Zij ontvangen daarvoor een deelnameattest.

2. Pertinente vragen voor de opleidingsorganisatoren

A. Vergunning van de opleidingsorganisatoren

Vraag 2.A.1. Is een vergunning als opleidingsorganisator noodzakelijk voor het aanbieden van bijscholing?

Ja, tenzij alleen bijscholing wordt gegeven aan PCP's. Immers, PCP's kunnen voor hun bijscholing ook opleidingen volgen bij niet-vergunde opleidingsorganisatoren en moeten dus niet noodzakelijk naar een vergunde opleidingsorganisator gaan voor de bijscholing.

De vergunde opleidingsorganisatoren inzake bijscholing worden opgenomen in een lijst die de FSMA op haar website publiceert en actueel houdt.

Vraag 2.A.2. Welke procedure moet worden gevolgd om door de FSMA als opleidingsorganisator te worden vergund?

Opleidingsorganisatoren die over een vergunning wensen te beschikken, moeten voorafgaandelijk een vergunningsdossier indienen met daarin de volgende documenten, die op de website van de FSMA ter beschikking staan van de kandidaat-opleidingsorganisator:

- een aanvraagformulier voor een vergunning;
- een gestandaardiseerde opleidingsfiche per aangeboden opleiding (en beperkt tot twee verschillende opleidingen).

Deze opleidingsfiche vermeldt de identiteit van de lesgever, de onderwerpen die tijdens de opleiding aan bod komen (met opgave van het aantal uren dat aan elk onderwerp wordt besteed, en de sector(en) waarvoor de opleiding relevant is), de duur van de opleiding, de vorm van de opleiding (bv. klassikaal, op afstand, digitaal, hybride, ...), ...

Ook wordt het curriculum vitae van de lesgever (vb. een geactualiseerd LinkedIn profiel) meegestuurd.

Het vergunningsdossier van een kandidaat-organisator van bijscholingsopleidingen moet worden verstuurd naar volgend e-mailadres: cpd.providers@fsma.be

Door de indiening van een dossier om als organisator van bijscholingsopleidingen te worden vergund, verbindt de opleidingsorganisator zich ertoe alle vergunningsvoorwaarden blijvend na te leven die vermeld staan in het reglement van 31 oktober 2023 van de FSMA over de vergunning van de opleidingsorganisatoren, zoals goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 9 november 2023.

Het directiecomité van de FSMA beslist om (al dan niet) een vergunning te verlenen aan de opleidingsorganisator die de FSMA vraagt om te worden vergund, en brengt zijn beslissing per e-mail ter kennis van de opleidingsorganisator. De FSMA doet uitspraak binnen de 2 maand na ontvangst van een volledig vergunningsdossier.

Het is pas na ontvangst van die e-mail met de bevestiging van het toekennen van een vergunning dat opleidingen mogen worden gegeven die in aanmerking komen in het kader van de bijscholingsverplichtingen. Wanneer de FSMA in publiciteit, op cursusmateriaal en op deelnameattesten van opleidingen wordt vermeld, mag die vermelding uitsluitend betrekking hebben op de vergunning van de opleidingsorganisator en niet op de titel en de inhoud van de opleiding aangezien de FSMA geen opleidingen erkent.

De vergunde opleidingsorganisator moet zijn vergunningsdossier actueel houden (identiteit van de contactpersoon, geldig e-mailadres, ...). Wanneer de opleidingsorganisator na het verkrijgen van zijn vergunning bijkomende opleidingen ontwikkelt en aanbiedt, dient hij een gestandaardiseerde opleidingsfiche op te stellen voor deze opleiding. De vergunde opleidingsverstrekker moet deze gestandaardiseerde opleidingsfiche niet naar de FSMA sturen. Hij moet ze wel ter beschikking houden van de FSMA.

Vraag 2.A.3. Hoe moet de gestandaardiseerde opleidingsfiche worden ingevuld?

De FSMA stelt een gestandaardiseerde opleidingsfiche ter beschikking van de vergunde opleidingsorganisatoren op haar website.

De FSMA verwacht dat de opleidingsorganisatoren alle voorziene vakjes invullen.

Er wordt verduidelijkt dat de vergunde opleidingsorganisatoren, in voorkomend geval, op de opleidingsfiches zullen moeten vermelden dat de opleiding eigen is aan verschillende sectoren en dat de opleidingsuren bijgevolg tussen die sectoren zullen worden verdeeld. (Voorbeeld: op het deelnameattest over een opleiding van 4 uur over het hypothecair krediet en de schuldsaldoverzekering mag worden vermeld dat 2 uur van de opleiding betrekking heeft op de sector van het hypothecair krediet en 2 uur op de verzekeringssector.)

De FSMA verwacht dat een vergund opleidingsorganisator op de opleidingsfiche bij de doelstelling van de opleiding een gedetailleerde motivering geeft van de redenen waarom die opleiding in aanmerking kan komen voor de bijscholingsplicht (zie vragen 1.B.1. en 1.B.2.), en het aantal bijscholingsuren vermeldt waarop die opleiding betrekking heeft (met weergave van het aantal uren sectorspecifieke en/of algemene opleiding).

Vraag 2.A.4. Kan een opleidingsorganisator die in het verleden door de FSMA of via een representatieve beroepsorganisatie werd geaccrediteerd, blijven voortwerken onder het reglement van de FSMA over de vergunning van de opleidingsorganisatoren?

De opleidingsorganisatoren die in het verleden door de FSMA zijn geaccrediteerd vóór 1 januari 2024, datum van inwerkingtreding van het reglement van 31 oktober 2023 van de FSMA over de vergunning van de opleidingsorganisatoren, behouden hun vergunning.

Ook de opleidingsorganisatoren die in het verleden door een representatieve beroepsorganisatie zijn geaccrediteerd vóór 1 januari 2024, behouden hun vergunning, op voorwaarde dat ze de volgende informatie aan de FSMA meedelen binnen een termijn van 3 maanden na 1 januari 2024:

- 1° de naam, de eventuele handelsnaam en het ondernemingsnummer van de opleidingsorganisator; en
- 2° het professioneel e-mailadres waarnaar de FSMA op geldige wijze alle zowel individuele als collectieve mededelingen kan sturen die ze opstelt ter uitvoering van dit reglement.

De in het verleden geaccrediteerde opleidingsorganisatoren moeten zich aan de vergunningsvoorwaarden conformeren binnen 6 maanden na inwerkingtreding van dit reglement.

Vraag 2.A.5. Wordt een vergunningsnummer toegekend aan de vergunde opleidingsorganisator?

Nee. De vergunde opleidingsorganisator krijgt geen “accreditatienummer” of vergunningsnummer. Hij maakt gebruik van zijn ondernemingsnummer op de deelnameattesten, enz. Immers, de vergunning wordt geacht toegekend te worden aan de opleidingsorganisator op basis van zijn ondernemingsnummer.

De vergunde opleidingsorganisator kan haar vergunning niet overdragen aan een andere entiteit.

Vraag 2.A.6. Kan een opleidingsorganisator zijn vergunning verliezen?

De FSMA is exclusief bevoegd voor het toezicht op de naleving van de vergunningsvoorwaarden door de opleidingsorganisatoren. Wanneer zij tekortkomingen vaststelt, kan de FSMA vragen aan de opleidingsorganisator om daaraan te verhelpen binnen de termijn die zij vaststelt. Blijft de tekortkoming, kan de FSMA de vergunning schrappen. In dat geval wordt de opleidingsorganisator ook verwijderd op de lijst met de vergunde opleidingsorganisatoren.

Vraag 2.A.7. Is de vergunning beperkt tot de bijscholingsopleidingen in het kader van bepaalde gereglementeerde activiteiten?

Nee. De vergunning biedt de mogelijkheid om bijscholingsopleidingen te organiseren voor alle gereglementeerde activiteiten, met name (her)verzekeringsdistributie, bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en/of kredietbemiddeling (hypothecair krediet en/of consumentenkrediet). De vergunning is niet beperkt tot de bijscholingsopleidingen in het kader van bepaalde gereglementeerde activiteiten die de opleidingsorganisator heeft aangeduid.

B. Praktische aspecten (deelnameattesten, deelnemerslijsten en aanwezigheidslijsten)

Vraag 2.B.1. Moet een deelnameattest worden afgeleverd na iedere opleiding?

De opleidingsorganisator kan pas een deelnameattest afleveren aan het einde van de opleiding. Het deelnameattest kan alleen worden afgeleverd wanneer de deelnemer de volledige opleiding heeft gevolgd waarvoor bijscholingsuren werden toegekend, onverminderd de toepassing van de vraag 1.C.6. Deelnameattesten worden nooit pro rata uitgereikt.

Een opleidingsorganisator kan ervoor opteren periodiek, doch minimum éénmaal per jaar, een attest af te leveren voor de opleidingen die een deelnemer in de voorbije periode bij hem heeft gevolgd.

Vraag 2.B.2. Welke gegevens moet het deelnameattest vermelden?

Het attest moet verplicht de volgende gegevens vermelden:

- de naam van de deelnemer aan de opleiding;
- de identiteit van de opleidingsorganisator;
- het ondernemingsnummer van de opleidingsorganisator;
- de titel van de opleiding;
- de datum (of data) van de opleiding;
- de datum (of data) van de eventuele test(en);
- de duur van de opleiding;
- de vermelding voor welke sector(en) de opleiding pertinent is;
- het aantal opleidingsuren (algemeen en/of sectorspecifiek), met vermelding van de sector waarvoor de uren in aanmerking komen (verzekeringen, bank- en beleggingsdiensten, consumenten- en hypothecair krediet);
- de datum waarop de attesten worden opgemaakt;
- de handtekening van de opleidingsorganisator.

Het staat de opleidingsorganisator vrij om bijkomende vermeldingen op het attest op te nemen.

De vergunde opleidingsorganisatoren zullen, in voorkomend geval, op de deelnameattesten moeten vermelden dat de opleiding eigen is aan verschillende sectoren, en dat de opleidingsuren dus tussen de betrokken sectoren zullen worden verdeeld. (Voorbeeld: het deelnameattest over een opleiding van 4 uur over het hypothecair krediet en de schuldsaldoverzekering mag vermelden dat 2 uur van de opleiding betrekking heeft op de sector van het hypothecair krediet en 2 uur op de verzekeringssector.)

Met het oog op de uniformiteit stelt de FSMA een voorbeeld van deelnameattest, zoals opgenomen in bijlage 3, ter beschikking voor de opleidingsorganisatoren zodat de deelnameattesten een herkenbaar beeld worden voor de deelnemers aan bijscholingsopleidingen.

Vraag 2.B.3. Moet een deelnemerslijst worden voorzien per opleiding?

De FSMA is van mening dat een deelnemerslijst in een zodanige vorm moet worden opgesteld dat niet alleen de identiteit van elke deelnemer kan worden vastgesteld, maar ook met zekerheid kan worden bevestigd dat de deelnemer de volledige opleiding gevolgd heeft.

Bij een klassikale opleiding volstaat één handtekening (bij aankomst of vertrek). Bij een niet-klassikale leervorm (bv. opleiding op afstand, digitaal, hybride, ...) moet een gelijkwaardige elektronische deelnemerslijst worden opgesteld (bv. rapport uit een digitaal aanwezigheidssysteem, ...).

Vraag 2.B.4. Welke documenten moeten de vergunde opleidingsorganisatoren voorzien en hoelang moeten ze die bijhouden?

Van de vergunde opleidingsorganisatoren wordt verwacht dat ze een kopie bijhouden van de deelnemerslijsten, de gestandaardiseerde opleidingsfiches, de afgeleverde deelnameattesten, de cv's van de lesgevers en het gebruikte didactisch materiaal.

Zonder afbreuk te doen aan de regels over de bescherming van de persoonsgegevens, wordt van de opleidingsorganisator verwacht dat hij deze bewijsstukken van een opleiding

gedurende 5 jaar bewaart, voor het geval de FSMA een controle van de betrokken opleiding uitvoert. Deze 5 jaar start pas vanaf de 1ste januari van het jaar dat volgt op de betrokken opleiding.

C. Leervormen van opleidingen

Vraag 2.C.1. Welke leervormen komen in aanmerking voor de bijscholingsplicht?

De FSMA aanvaardt alle mogelijke leervormen onder de voorwaarde dat zij beantwoorden aan het bijscholingsbeginsel zoals toegelicht in de vraag 1.A.1.

Een opleiding in het kader van de wettelijke bijscholingsplicht is een omkaderde opleiding, waarbij didactisch materiaal wordt gebruikt voor de personen die onder de bijscholingsplicht vallen, en die de actualisatie, opfrissing of verdieping mogelijk maakt van hun beroepskennis.

Vraag 2.C.2. Aan welke voorwaarden moeten de leervormen minimaal voldoen?

De FSMA is van mening dat de opleidingsorganisator over procedures en tools moet beschikken die garanderen dat:

- a. de persoon die de opleiding volgt in gelijk welke leervorm, wel degelijk de persoon is op wiens naam een deelnameattest zal worden afgeleverd, via een beveiligingsprotocol (bv. papieren deelnamelijst, in te scannen QR-code, e-mail naar het persoonlijke e-mailadres van de deelnemer met daarin een unieke inlogcode, ...); en
- b. de leervorm een omkadering bevat waarbij didactisch materiaal wordt gebruikt om de personen die onder de bijscholingsplicht vallen te begeleiden via een actieve inbreng door de opleidingsorganisatie (vb. Q&A sessies, chat, oefeningen met feedback) zodat deze personen hun kennis waarover zij moeten beschikken voor de uitoefening van hun beroep kunnen actualiseren, opfrissen of verdiepen; en
- c. de persoon, afhankelijk van de leervorm, ofwel de opleiding daadwerkelijk en actief bijwoont tijdens de volledige duur ervan, ofwel de verworven kennis kan aantonen (door bv. een relevante test) indien de actieve deelname en/of de duurtijd niet kunnen gemeten worden. In dit laatste geval dient de opleidingsorganisator de duurtijd van de opleiding te bepalen op basis van een professionele inschatting.

De opleidingsorganisator verduidelijkt in de opleidingsfiche alle praktische modaliteiten van de gekozen leervormen, inclusief voornoemde procedures en tools.

Vraag 2.C.3. Kan/moet men een opleiding waarbij de individuele actieve deelname niet kan aangetoond of gemeten worden, afsluiten met een test? Volstaat de organisatie van een test (geslaagd of niet) om de actieve deelname van de persoon aan te tonen en om de bijscholingsuren te kunnen toekennen?

De FSMA is van mening dat een test één van de manieren is om te bewijzen dat de deelnemer effectief aan de bijscholing heeft deelgenomen, naast bijvoorbeeld de volgende manieren:

- de organisatie van kleine steekproeven tijdens de opleiding;
- interacties via live chats;
- vragen die worden gesteld via pop-upschermpjes die pas verdwijnen als de kandidaat de vragen heeft beantwoord (waarbij de lesgever wordt geïnformeerd over de reactietijd van de kandidaat).

De opleidingsorganisator dient deze manier van beoordeling te documenteren in de opleidingsfiche.

Bijlage 1 – Niet-limitatieve lijst van thema's voor sectorspecifieke bijscholingen

1) (Her)verzekeringsdistributie

- de toepasselijke wetgeving betreffende de verzekeringsovereenkomsten en de distributie van verzekeringsproducten;
- de algemene beginselen voor de behandeling van schadegevallen;
- de principes voor de toepassing van de gedragsregels, waaronder de beoordeling van de behoeften van klanten en het beheer van belangenconflicten;
- de financiële begrippen, waaronder een theoretische basiskennis van de voornaamste verzekeringstakken en hun kenmerken;
- de specificiteiten inzake de toepasselijke wetgeving betreffende verzekeringsovereenkomsten behorende tot de niet-levensverzekeringsbranches;
- de specificiteiten inzake schadeafhandeling in niet-leven;
- de specificiteiten inzake de toepassing van de gedragsregels, waaronder de beoordeling van de behoeften van de klant in niet-leven;
- de voornaamste spaar- en beleggingsproducten, evenals de werking van de Belgische pensioenregeling (*);
- de verzekeringen met een beleggingscomponent, inclusief de voorwaarden en nettopremies en, in voorkomend geval, gegarandeerde en niet-gegarandeerde opbrengsten (*);
- de voor- en nadelen van verschillende beleggingsopties voor klanten (*);
- de financiële risico's die gedragen worden door klanten (*);
- de polissen die risico's bij leven dekken en andere spaarproducten (*);
- POG ("*product oversight governance*") (**);
- correct en duidelijk taalgebruik in communicatie in verzekeringen;
- SFDR ("*Sustainable Finance Disclosure Regulation*") (**);
- de opleidingen rond informaticatoepassingen (beheertools) die specifiek ontwikkeld werden om de betrokkenen bij te staan bij het uitoefenen van hun distributieactiviteit.

2) Bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten

- de toepasselijke wetgeving betreffende de gereguleerde activiteit van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten (inclusief de MiFID-gedragsregels);
- de financiële producten;
- de techniek met betrekking tot bank- en beleggingsdiensten;
- de voornaamste spaar- en beleggingsproducten, evenals de werking van de Belgische pensioenregeling (*);
- de voor- en nadelen van verschillende beleggingsopties voor klanten (*);
- de financiële risico's die gedragen worden door klanten (*);
- POG ("*product oversight governance*") (**);
- marktmisbruik;
- de opleidingen rond informaticatoepassingen (beheertools) die specifiek ontwikkeld werden om de betrokkenen bij te staan bij het uitoefenen van hun bemiddelingsactiviteit.

3) Bemiddeling in hypothecair krediet

- de toepasselijke wetgeving betreffende de gereguleerde activiteit van bemiddeling in hypothecair krediet;

- de hypothecaire kredietproducten en de nevendiensten die daarmee doorgaans samen worden aangeboden;
- het sluiten en de uitvoering van de hypothecaire kredietovereenkomst (met inbegrip van de relevante gedragsregels);
- de procedures voor het aankopen van een onroerend goed;
- de organisatie en de werking van de kadastrale registers;
- de zekerheden en hun waardebepaling;
- POG ("*product oversight governance*") (**);
- de opleidingen rond informaticatoepassingen (beheertools) die specifiek ontwikkeld werden om de betrokkenen bij te staan bij het uitoefenen van hun bemiddelingsactiviteit.

4) Bemiddeling in consumentenkrediet

- de toepasselijke wetgeving betreffende de gereguleerde activiteit van bemiddeling in consumentenkrediet;
- de verschillende soorten van consumentenkrediet;
- het sluiten en de uitvoering van de consumentenkredietovereenkomst (met inbegrip van de relevante gedragsregels);
- POG ("*product oversight governance*") (**);
- de opleidingen rond informaticatoepassingen (beheertools) die specifiek ontwikkeld werden om de betrokkenen bij te staan bij het uitoefenen van hun bemiddelingsactiviteit.

(*) Deze opleiding is in principe sectorspecifiek (productgerelateerd). Indien de focus van deze opleiding echter op een vergelijking tussen de bank- en verzekeringssector ligt, kan voor deze twee statuten cumul worden toegepast. De opleiding moet dan wel een toegevoegde waarde hebben vanuit het oogpunt van de gelijkenissen met en de verschillen tussen beleggingsproducten en verzekeringsproducten.

(**) Dit kan ook in de vorm van een algemene opleiding zijn.

Bijlage 2 – Niet-limitatieve lijst van thema's voor algemene bijscholingen

	Onderwerp opleiding	Relevant voor				Commentaar
		(Her)verzekeringen	Bank	Consumentenkrediet	Hypotheckair krediet	
1	Wetgeving consumentenbescherming (inclusief marktpraktijken)	JA	JA	JA	JA	(andere dan de wetgeving die specifiek geldt voor gereguleerde activiteiten, zoals MiFID, IDD, Boek VII WER)
2	De principes betreffende de afhandeling van klachten	JA	JA	JA	JA	
3	Gegevensbescherming	JA	JA	JA	JA	
4	Het beheer van belangenconflicten	JA	JA	JA	JA	Deze opleiding is in principe sectorspecifiek. Belangenconflicten zijn immers verschillend naargelang de sector. Er kan dan een split worden toegepast indien de opleiding betrekking heeft op meerdere sectoren. Indien de opleiding daarentegen een overkoepelend en vergelijkend karakter heeft, kan zij eventueel een algemene opleiding zijn.
5	Witwaswetgeving	JA	JA	JA	JA	
6	Basisbeginselen van fiscaal, sociaal en arbeidsrecht <u>in verband met het beroep</u>	JA	JA	JA	JA	Deze materies zijn zeer breed. Om in aanmerking te kunnen komen voor bijscholing, moet er een duidelijk aantoonbaar verband zijn met de uitoefening van de gereguleerde activiteit van één of meer statuten. Afhankelijk van de inhoud, kunnen deze opleidingen ook sectorspecifiek zijn (bv. successierechten bij levensverzekering)
7	Het Belgische financiële en economische landschap	JA	JA	JA	JA	
8	De Belgische markt inzake bank, verzekeringen en kredieten	JA	JA	JA	JA	

	Onderwerp opleiding	Relevant voor				Commentaar
		(Her)verzekeringen	Bank	Consumentenkrediet	Hypotheckair krediet	
9	De normen van bedrijfsethiek, interne procedures en gedragscodes	JA	JA	JA	JA	Afhankelijk van de inhoud van de opleiding kan dit een sectorspecifieke opleiding zijn
10	De basisprincipes van de huwelijksvermogensstelsels	JA	JA	JA	JA	Mits duidelijke motivering door de opleidingsorganisator
11	De organisatie en gegarandeerde opbrengsten van het pensioenstelsel van België	JA	JA	JA	JA	
12	De beoordeling van de kredietwaardigheid van de consument	NEE	NEE	JA	JA	Enkel cumul voor 2 kredietstatuten
13	Vennootschapsrecht	JA	JA	NEE	NEE	Mits duidelijke motivering door de opleidingsorganisator Niet relevant voor krediet, aangezien het statuut (Boek VII WER) enkel geldt voor krediet aan particulieren
14	Werking van een kantoor	NEE	NEE	NEE	NEE	Buiten scope. Niet specifiek pertinent voor uitoefening van de gereguleerde activiteit
15	HRM, management en leadership	NEE	NEE	NEE	NEE	Buiten scope. Niet specifiek pertinent voor uitoefening van de gereguleerde activiteit
16	Verplichtingen, verantwoordelijkheden van de VVD, de effectief leider die <i>de facto</i> verantwoordelijk is / binnen de organisatie van het kantoor	JA	JA	JA	JA	
17	Marketingtoepassingen	NEE	NEE	NEE	NEE	Buiten scope. Niet specifiek pertinent voor uitoefening van de gereguleerde activiteit

	Onderwerp opleiding	Relevant voor				Commentaar
		(Her)verzekeringen	Bank	Consumentenkrediet	Hypotheckair krediet	
						Wél in scope indien de opleiding inherent deel uitmaakt van productopleiding “ <i>Product oversight governance</i> ” (= sectorspecifiek)
18	Prospectie	NEE	NEE	NEE	NEE	Buiten scope. Niet specifiek pertinent voor uitoefening van de gereguleerde activiteit
19	Kantoortoepassingen (IT)	NEE	NEE	NEE	NEE	Algemene ‘bureautica’-opleidingen (bv. Excel voor beginners) zijn buiten scope. Niet specifiek pertinent voor de uitoefening van het beroep. Beheertools en sectorspecifieke gespecialiseerde opleidingen zijn wél in scope.
20	Taalopleidingen	NEE	NEE	NEE	NEE	Buiten scope. Niet specifiek pertinent voor uitoefening van de gereguleerde activiteit
21	Vakjargon in vreemde talen	JA	JA	JA	JA	
22	Omgaan met moeilijke klanten	NEE	NEE	NEE	NEE	Buiten scope. Niet specifiek pertinent voor uitoefening van de gereguleerde activiteit Wél in scope indien de opleiding specifiek gericht is op het beroep van financieel tussenpersoon (bv. schadedossiers)
23	Cybersecurity	JA	JA	JA	JA	
24	Beleggen in onroerend goed	NEE	NEE	NEE	NEE	Buiten scope, tenzij gericht op krediet of beleggen via financiële instrumenten
25	Opleidingen die een toegevoegde waarde hebben vanuit het oogpunt van de gelijkenissen met en de verschillen tussen verzekeringsproducten en beleggingsproducten	JA	JA	NEE	NEE	Indien geen focus op het vergelijkend aspect, zijn deze opleidingen sectorspecifiek. Desgevallend is een split mogelijk, maar geen cumul.

Bijlage 3 – Voorbeeld deelnameattest bijscholing (situatie van cumul/split)

< Logo van de opleidingsorganisator >

< Identiteit van de opleidingsorganisator > < ondernemingsnummer van de opleidingsorganisator > verklaart dat

< naam van de deelnemer > *optioneel* < geboortedatum >

op < datum van de opleiding > heeft deelgenomen aan de bijscholingsopleiding die < Identiteit van de opleidingsorganisator > heeft georganiseerd met als titel < titel van de opleiding >

De opleiding omvatte een duurtijd van < aantal uren van de opleiding > uren en telt mee voor:

Bijscholingsdomein	Algemeen (*)	Sectorspecifiek	Totaal per bijscholingsdomein
Verzekeringen	...uren	...uren	...uren
Bank- en beleggingsdiensten	...uren	...uren	...uren
Consumentenkrediet	...uren	...uren	...uren
Hypothecair krediet	...uren	...uren	...uren

Optioneel: De opleiding werd afgerond met een test op < datum van de test >.

Opgemaakt op < datum van opstellen van deelnameattest >,

< Naam en handtekening van de verantwoordelijke van de opleidingsorganisator >

(*) Indien u bijscholingsuren dient te volgen in diverse gereglementeerde activiteiten ((her)verzekeringsdistributie, bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten, bemiddeling in hypothecair krediet en/of bemiddeling in consumentenkrediet), kan u 'Algemene' bijscholingsuren (mét cumul) voor max. 2/3 van de vereiste jaarlijkse bijscholingsuren per gereglementeerde activiteit inbrengen.

Indien u bijscholingsuren dient te volgen in uitsluitend één gereglementeerde activiteit, kan u 'Algemene' bijscholingsuren onbeperkt inbrengen (maar let op: voor de (her)verzekering en de bank- en beleggingsdiensten: rekening houdend met de verplichting van het artikel 18, § 1, al. 2 van het Koninklijk Besluit van 18 juni 2019¹ (verzekeringen) en van het artikel 8/1, § 2, al. 2 van het Koninklijk Besluit van 1 juli 2006²: gedurende de eerste drie jaar die volgen op hun eerste inschrijving als tussenpersoon, hun eerste aanstelling als verantwoordelijke voor de distributie of hun eerste benoeming tot effectief leider die *de facto* verantwoordelijk is, moet de bijscholing van voornoemde personen voor minimum 12 uur per jaar gericht zijn op het verwerven van beroepskennis en vakbekwaamheid inzake de verzekeringsproducten of bank- en beleggingsdiensten die *de facto* worden verdeeld door henzelf of door de PCP's voor wie zij verantwoordelijk zijn of die onder hun toezicht staan.)

¹ Koninklijk besluit van 18 juni 2019 tot uitvoering van de artikelen 5, 19° /1, 264, 266, 268 en 273 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

² Koninklijk besluit van 1 juli 2006 tot uitvoering van de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten.